

Správa o výsledku kontroly stavu, úrovne správy a ochrany majetku vyšších územných celkov v organizáciách v ich zriaďovateľskej pôsobnosti, Banskobystrický samosprávny kraj

1. Úvod

Na základe plánu kontrolnej činnosti NKÚ SR na rok 2007 bola vykonaná kontrola stavu, úrovne správy a ochrany majetku vyšších územných celkov v organizáciách v ich zriaďovateľskej pôsobnosti. Ku kontrole boli vybrané organizácie na úseku pozemných komunikácií, múzeí a galérií, knižníc a školstva zo všetkých ôsmich VÚC na Slovensku, celkom 31 právnických subjektov.

Účelom kontroly bolo zistiť stav v úrovni správy a ochrany majetku vyšších územných celkov z hľadiska nakladania s ním podľa zákona o majetku VÚC. Preveriť dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov a interných smerníc vyšších územných celkov pri správe majetku. Zistiť, či sa dostatočne uplatňuje výkon a uplatňovanie práv a dodržiavanie povinností správcu majetku vloženom do zriadených organizácií.

Predmetom kontroly bola charakteristika a postavenie organizácie, zriaďovacia listina, proces zverenia majetku VÚC do správy organizácie, dodržiavanie ustanovení zákona č. 446/2001 Z. z. o majetku vyšších územných celkov, dodržiavanie ustanovení zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve, ochrana majetku, inventarizácia majetku a záväzkov a hodnotenie stavu pohľadávok a záväzkov, za kontrolované obdobie roka 2006.

V rámci zriaďovateľskej pôsobnosti Banskobystrického samosprávneho kraja boli vykonané kontroly v týchto organizáciách:

- Banskobystrická regionálna správa ciest, Banská Bystrica,
- Krajská hviezdáreň a planetárium Maximiliána Hella, Žiar nad Hronom,
- Prvé slovenské literárne gymnázium, Revúca
- Stredná priemyselná škola Samuela Stankovianskeho, Banská Štiavnica,

2. Výsledky kontroly

Banskobystrická regionálna správa ciest, Banská Bystrica

Banskobystrický samosprávny kraj (ďalej len „BBSK“) uznesením zastupiteľstva BBSK zo dňa 19.04.2006 schválil zriadenie príspevkovej organizácie s právnou subjektivitou – Banskobystrická regionálna správa ciest so sídlom Majerská cesta 94, Banská Bystrica (ďalej len „BBRSC“). Súčasne zrušil šesť príspevkových organizácií – pôvodných regionálnych správ ciest so

sídlom v Banskej Bystrici, v Lučenci, v Rimavskej Sobote, vo Veľkom Kríši, vo Zvolene a v Žiari nad Hronom, zriadených k 01.01.2004, prostredníctvom ktorých zabezpečoval výkon povinností ustanovených zákonom č. 135/1961 Zb. Tieto organizácie sa stali závodmi v pôsobnosti BBRSC, ktoré v rámci BBRSC riadilo Generálne riaditeľstvo BBRSC (ďalej len „GR BBRSC“).

BBRSC mala k 31.12.2006 v správe majetok v celkovej hodnote 4 839 329 tis. Sk, z toho hmotný majetok v sume 4 838 096 tis. Sk a nehmotný majetok v sume 1 233 tis. Sk.

Úlohou tejto organizácie bolo zabezpečovať výkon povinností ustanovených zákonom č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 135/1961 Zb.“), spojených so správou a údržbou ciest II. a III. triedy v rámci regiónu a to najmä v týchto oblastiach:

- zabezpečovanie dopravného plánovania v cestnom hospodárstve,
- výkon správcovskej a investorskej činnosti pre cesty II. a III. triedy, údržby a opravy ciest,
- údržba a opravy ciest vo vlastníctve štátu podľa mandátnej zmluvy uzatvorenej medzi MDPaT SR a VÚC.

Podľa ustanovenia § 21 ods. 9 písm. g) zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 523/2004 Z. z.“): „Zriaďovateľ podľa ods. 5 písm. b) vydá o zriadení rozpočtovej alebo príspevkovej organizácie zriaďovaciu listinu. Zriaďovacia listina rozpočtovej organizácie a príspevkovej organizácie obsahuje okrem iného aj vecné a finančné vymedzenie majetku, ktorý rozpočtová organizácia alebo príspevková organizácia spravuje, ...“

BBSK na základe uznesenia zastupiteľstva BBSK vydal zriaďovaciu listinu, ktorou zriadil ku dňu 01.07.2006 už spomínanú BBRSC, ako príspevkovú organizáciu s právnou subjektivitou na dobu neurčitú. **Zriaďovacia listina neobsahovala vecné a finančné vymedzenie majetku ako to upravuje ustanovenie § 21 ods. 9 písm. g) zákona č. 523/2004 Z. z.**

Podľa ustanovenia § 6 ods. 2 zákona č. 446/2001 Z. z. o majetku vyšších územných celkov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 446/2001 Z. z.“), „Vyšší územný celok môže zveriť svoj majetok do správy rozpočtovej organizácii alebo príspevkovej organizácii, ktorú zriadil podľa osobitného predpisu. Správou majetku vyššieho územného celku sa rozumie oprávnenie majetok vyššieho územného celku držať, užívať, brať úžitky a nakladať s ním v súlade s týmto zákonom a zásadami hospodárenia s majetkom vyššieho územného celku.“

Podľa ustanovenia **Odd. III. Čl. 5 bod 2 písm. a) Zásad hospodárenia s majetkom BBSK** (ďalej len „Zásady hospodárenia BBSK“): „O zverení majetku BBSK do správy organizáciám v pôsobnosti BBSK rozhoduje Zastupiteľstvo BBSK. Majetok do správy organizáciám prenecháva v zmysle § 6 zákona č. 446/2001 Z. z. o majetku vyšších územných celkov v znení neskorších predpisov formou písomného protokolu o odovzdaní a prevzatí majetku. ...“

Podľa zriaďovacej listiny prešiel na BBRSC majetok a ostatné súvisiace práva a záväzky v správe príspevkových organizácií, ktoré boli zrušené bez likvidácie splynutím do novozriadenej príspevkovej organizácie BBRSC. V zriaďovacej listine nebol majetok a záväzky bližšie špecifikované, nebola uvedená jeho hodnota a nebol vypracovaný písomný protokol o odovzdaní a prevzatí majetku VÚC do správy, **čím majetok BBRSC užívala v rozpore s ustanovením § 6 ods. 2 zákona č. 446/2001 Z. z. a uvedeným postupom nebol dodržaný článok 5 ods. 2 Zásad hospodárenia BBSK.**

Podľa ustanovenia § 6 ods. 6 zákona č. 446/2001 Z. z.: „Všetky právne úkony spojené s nakladaním s majetkom vyššieho územného celku musia mať písomnú formu, inak sú neplatné.“

Podľa ustanovenia § 7 ods. 2 zákona č. 446/2001 Z. z.: „Vyšší územný celok a správca sú povinný majetok vyššieho územného celku zveľadovať, chrániť a zhodnocovať, najmä sú povinný tento majetok

- a) *udržiavať a užívať,*
- b) *chrániť pred poškodením, zničením, stratou alebo zneužitím, používať všetky právne prostriedky na jeho ochranu vrátane včasného uplatňovania svojich práv alebo oprávnených záujmov pred príslušnými orgánmi,*
- c) *viest' v účtovníctve podľa osobitného predpisu .“*

Postavenie riaditeľov novovzniknutých závodov a ich zodpovednosť za majetok nebola v predloženej dokumentácii definovaná a majetok BBSK v správe BBRSC nebol písomne zverený jednotlivým závodom podľa inventarizácie vykonanej k 30.06.2006, čo **nebolo v súlade s ustanovením § 6 ods. 6 zákona č. 446/2001 Z. z. a uvedený postup nebol v súlade s ustanovením § 7 ods. 2 písm. b) citovaného zákona, lebo kontrolovaný subjekt nepoužil všetky právne prostriedky na ochranu majetku.**

Podľa ustanovenia § 19 písm. a) zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 162/1995 Z. z.“): *„Vlastníci a iné oprávnené osoby sú povinné dbať, aby všetky údaje katastra, týkajúce sa nehnuteľností, ako aj zmeny týchto údajov mohli byť v katastri riadne evidované, a ohlásiť každú zmenu správe katastra do 30 dní odo dňa vzniku, zmeny alebo zániku rozhodujúcej skutočnosti ...“.*

V celkovej súvahe k 31.12.2006 bol vykázaný stav účtu 031 – Pozemky v sume 111 631 tis. Sk a stav účtu 021 – Budovy, haly, stavby v sume 4 311 927 tis. Sk. Kontrolovaný subjekt nepredložil listy vlastníctva na tento nehnuteľný majetok, ktorý mu bol zverený a mal byť zapísaný v katastri ako majetok BBSK v správe BBRSC, čím **nepostupoval v súlade s ustanovením § 19 písm. a) zákona č. 162/1995 Z. z., lebo nezabezpečil, aby všetky údaje katastra, týkajúce sa nehnuteľností, ako aj zmeny týchto údajov boli v katastri riadne evidované.**

Podľa ustanovenia § 29 ods. 1 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 431/2002 Z. z.“): *„Inventarizáciou overuje účtovná jednotka, či stav majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov v účtovníctve zodpovedá skutočnosti.“*

Podľa ustanovenia § 30 ods. 1 zákona č. 431/2002 Z. z.: *„Skutočný stav majetku, záväzkov a rozdielu majetkov a záväzkov sa zisťuje inventúrou. Pri majetku hmotnej povahy a nehmotnej povahy sa skutočný stav zisťuje fyzickou inventúrou; pri záväzkoch, rozdielu majetku a záväzkov a pri tých druhoch majetku, pri ktorých nemožno vykonať fyzickú inventúru, sa skutočný stav zisťuje dokladovou inventúrou; ak je to možné, používa sa kombinácia fyzickej a dokladovej inventúry.“*

Podľa ustanovenia § 30 ods. 7 zákona č. 431/2002 Z. z.: *„Inventarizačný rozdiel zaúčtuje účtovná jednotka do účtovného obdobia, za ktoré sa inventarizáciou overuje stav majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov.“*

Centrálne inventarizačná komisia ukončila inventarizáciu „Inventarizačným zápisom o vykonaní riadnej inventarizácie majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov BBRSC k 31.12.2006“ v ktorom navrhla usporiadať inventarizačné rozdiely opravnými účtovnými zápismi do nasledovného účtovného obdobia, čím **BBRSC nedodržala ustanovenie § 30 ods. 7 zákona č. 431/2002 Z. z.**

Od zriadenia BBRSC prvýkrát k 31.12.2006 bola vykonaná účtovná závierka tejto účtovnej jednotky a mala byť vykonaná inventarizácia všetkého majetku (vrátane fyzickej inventúry hmotného majetku) tak, aby bolo overené či stav majetku a záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov v účtovníctve zodpovedal skutočnosti, čo BBRSC nevykonala, čím **nepostupovala v súlade s ustanovením § 29 ods. 1 zákona č. 431/2002 Z. z., a ustanovením § 30 ods. 1 citovaného zákona, keď ho mala zaúčtovať do účtovného obdobia, za ktoré sa overoval inventarizáciou jeho stav.**

V kontrolovanom období nebola zriaďovateľom v BBRSC vykonaná kontrola a GR BBRSC nevykonalo v roku 2006 ani v jednom z podriadených závodov žiadnu kontrolu, na základe toho

nebolo možné zo strany NKÚ SR hodnotiť vnútorný systém.

Na základe výsledkov kontroly NKÚ SR prijala BBRSC celkom 7 opatrení na odstránenie kontrolou zistených nedostatkov.

Krajská hviezdáreň a planetárium Maximiliána Hella Žiar nad Hronom

Krajská hviezdáreň a planetárium Maximiliána Hella Žiar nad Hronom (ďalej „KHaP ZH“) vznikla od 01.01.2005 ako príspevková organizácia BBSK s právnou subjektivitou, hospodári s jeho majetkom, ktorý jej bol v zmysle zákona č. 446/2001 Z. z. zverený do správy a svojím rozpočtom je napojená na rozpočet BBSK. Je špecializovanou kultúrno-výchovnou ustanovizňou v oblasti astronómie a príbuzných vied, prispieva k rozvoju vedeckého poznania a ku zvyšovaniu všeobecného, odborného a kultúrneho vzdelania občanov. Má dve organizačné súčasti – Hviezdáreň v Banskej Bystrici a Hviezdáreň v Rimavskej Sobote.

KHaP ZH mala k 31.12.2006 v správe dlhodobý majetok v celkovej hodnote 73 902 tis. Sk, z toho hmotný majetok v sume 73 796 tis. Sk a nehmotný majetok v sume 106 tis. Sk.

V zriaďovacej listine kontrolovaného subjektu nebolo uvedené vecné a finančné vymedzenie majetku, čo **nebolo v súlade s ustanovením § 21 ods. 9 písm. g) zákona č. 523/2004 Z. z.**

Podľa ustanovenia § 9 ods. 2 písm. c) zákona č. 446/2001 Z. z.: *„Zásady hospodárenia s majetkom vyššieho územného celku upravujú najmä ... c) postup a podmienky prenechávania majetku vyššieho územného celku do užívania iným osobám, ...“*

Podľa ustanovenia **Odd. V. Čl. 10 ods. 1 Zásad hospodárenia BBSK**: *„Podanie návrhu na vyhlásenie neupotrebitel'ného alebo prebytočného majetku BBSK je povinnosťou štatutárnych zástupcov organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti BBSK.... Posúdiť stav majetku je tiež povinnosťou členov inventarizačných komisií“*, ustanovenie **písm. a) citovaného článku a odseku stanovuje**: *„kto do akej sumy je oprávnený rozhodnúť o prebytočnosti alebo neupotrebitel'nosti hnutel'ného majetku BBSK.“*

Pri vyradení majetku podľa návrhu výsledkov inventarizácie roka 2006 vykonanej v KHaP ZH chýbalo rozhodnutie štatutárneho zástupcu o prebytočnosti alebo neupotrebitel'nosti hnutel'ného majetku, čím kontrolovaný subjekt nepostupoval v súlade s ustanovením **Odd. V. Čl. 10 ods. 1 písm. a) Zásad hospodárenia BBSK**.

Podľa ustanovenia § 16 ods. 2 **Opatrenia MF SR z 11. decembra 2003 č. 24501/2003-92, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre rozpočtové organizácie, štátne fondy, príspevkové organizácie, obce a vyššie územné celky v znení neskorších predpisov** (ďalej len „Opatrenie MF SR“): *„Ako dlhodobý hmotný majetok sa účtujú a) ... budovy, stavby ...“* a podľa ustanovenia

§ 27 ods. 1 citovaného opatrenia: *„Na účte 042 – Obstaranie dlhodobého hmotného majetku sa účtuje obstarávaný dlhodobý hmotný majetok a jeho technické zhodnotenie ...“*

KHaP ZH účtovala obstaranie dlhodobého majetku, technické zhodnotenie – rekonštrukciu kúrenia na nesprávny účet 041 – Obstaranie dlhodobého nehmotného majetku. Správne mal byť použitý účet 042 – Obstaranie dlhodobého hmotného majetku. Kontrolovaný subjekt v danom prípade **nepostupoval v zmysle ustanovenia § 27 ods. 1 Opatrenia MF SR, čím nedodrжал ustanovenie § 8 ods. 2 zákona č. 431/2002 Z. z.**

V niektorých inventúrnych súpisoch inventarizácie majetku a záväzkov KHaP ZH k 31.12.2006 chýbali náležitosti určené ustanovením **§ 30 ods. 2 písm. a) b), e), g) a i) zákona č. 431/2002 Z. z.**

KHaP ZH nemala vypracovaný plán kontrolnej činnosti na rok 2006 a nevykonala ani jednu kontrolu v zmysle zásad kontrolného systému, ktorý mala vypracovaný. Spôľahlivosť a efektívnosť

kontrolného prostredia v KHaP ZH nebolo možné posúdiť.

KHaP ZH prijala na odstránenie kontrolou NKÚ SR zistených nedostatkov 11 opatrení s určením termínov a zodpovednosťou za ich plnenie.

Prvé slovenské literárne gymnázium, Revúca

Prvé slovenské literárne gymnázium, Revúca (ďalej len „PSLGR“) malo k 31.12.2006 v správe majetok v celkovej hodnote 14 900 tis. Sk, ktorý súčasne predstavoval sumu hmotného majetku, nehmotný majetok neevidovalo.

Podľa ustanovenia § 22 ods. 2 písm. i) zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 596/2003 Z. z.“): „Zriaďovacia listina školy, školského zariadenia, strediska praktického vyučovania alebo pracoviska praktického vyučovania obsahuje: ... i) vecné a finančné vymedzenie majetku, ktorý škola, školské zariadenie, stredisko praktického vyučovania alebo pracovisko praktického vyučovania spravuje“.

Zriaďovacia listina ani dodatok č. 1 k nej neobsahovali vecné a finančné vymedzenie majetku, ktorý škola spravovala. Zriaďovateľ sa odvolal na Protokol o odovzdaní a prevzatí majetku do správy, hoci takýto dokument nebol vyhotovený. **Tento postup nebol v súlade s ustanovením § 22 ods. 2 písm. i) zákona č. 596/2003 Z. z.**

Podľa ustanovenia oddielu III., článku 5 ods. 2 Zásad hospodárenia BBSK: „..., *Písomný protokol o zverení majetku BBSK do správy organizáciám obsahuje najmä: ...d) nadobúdaciú hodnotu odovzdávaného majetku, e) rok nadobudnutia majetku,...*“.

Protokol o zverení majetku neobsahoval nadobúdaciú hodnotu odovzdávaného majetku a rok nadobudnutia majetku, čo bolo v rozpore s ustanovením oddielu III., článku 5 bodu 2 Zásad hospodárenia BBSK.

V predložených výpisoch z listu vlastníctva vydaných po zverení majetku do správy bol nesprávne uvedený zápis správcu majetku, a to: Prvé slovenské gymnázium. Protokolom o zverení majetku BBSK zo dňa 25.04.2005 bol majetok zverený Prvému slovenskému literárnemu gymnáziu. **Kontrolovaný subjekt nezabezpečil, aby údaje katastra, týkajúce sa zápisu správcu majetku boli v katastri riadne evidované, čím nedodržel ustanovenie § 19 písm. a) zákona č. 162/1995 Z. z.**

Podľa ustanovenia § 3 ods. 2 zákona č. 431/2002 Z. z.: „Účtovná jednotka postupuje v účtovnom období v účtovníctve podľa § 4 ods. 2.“ a podľa ustanovenia § 4 ods. 2 citovaného zákona: „Podrobnosti o rámcových účtovných osnovách (§ 13) pre jednotlivé skupiny účtovných jednotiek účtujúcich v sústave podvojného účtovníctva, dni uskutočnenia účtovného prípadu, postupoch účtovania, ... ustanoví Ministerstvo financií Slovenskej republiky opatrením. Opatrenie vyhlasuje ... oznámením o jeho vydaní v Zbierke zákonov Slovenskej republiky a účtovná jednotka je povinná ho dodržiavať.“

Podľa ustanovenia § 2 ods. 2 Opatrenia MF SR: „Pri nehnuteľnosti ... u prevádzajúceho je dňom uskutočnenia účtovného prípadu deň odovzdania nehnuteľnosti.“

Podľa ustanovenia § 11 ods. 2 zákona č. 431/2002 Z. z.: „Účtovná jednotka je povinná ... zaznamenávať účtovné zápisy v účtovnom období priebežne.“

V priebehu kontrolovaného obdobia bola odpredaná budova bývalej materskej školy s príslušnými pozemkami, ktoré mal kontrolovaný subjekt v správe. Predmetné nehnuteľnosti boli odovzdané kupujúcemu dňa 13.02.2006. Kontrolovaný subjekt účtoval o vyradení odpredaného majetku až v decembri 2006, čím nedodržel ustanovenie § 11 ods. 2 zákona č. 431/2002 Z. z.

BBSK odpredal v kontrolovanom období školské zariadenie s príslušnými pozemkami.

Z týchto nehnuteľností boli ocenené len pozemky v hodnote 174 tis. Sk. Účtovná hodnota školského zariadenia nebola v účtovníctve vedená a mala byť určená dodatočne. Predmetné nehnuteľnosti boli predané za cenu 708 tis. Sk. Kontrolovaný subjektom, že neúčtoval o stave a pohybe dlhodobého hmotného majetku, ku ktorému mal právo správy a ktorý bol predmetom účtovníctva, **nedodržel ustanovenie § 2 ods. 2 písm. a) zákona č. 431/2002 Z. z.** Neocenil nadobudnutého dlhodobého majetku **nedodržel ustanovenie § 24 ods. 1 písm. a) zákona č. 431/2002 Z. z.** tým, že majetok neocenil ku dňu uskutočnenia účtovného prípadu reprodukčnou obstarávacou cenou spôsobom podľa § 25 ods. 1 písm. d) bodu 1. citovaného zákona.

Podľa ustanovenia § 28 ods. 10 Opatrenia MF SR: *„Pri zrušení prác súvisiacich s obstaraním ... dlhodobého hmotného majetku sa suma účtovaná na účte ... 042 – Obstaranie dlhodobého hmotného majetku zaúčtuje na ľarchu účtu 480 – Iné náklady..., ak ide o škodu účtuje sa na ľarchu účtu 460 – Manká a škody ...“*

PSLG RA evidovalo na účte 042 – Obstaranie stavebných hmotných investícií ku dňu 31.12.2006 majetok vo výške 2 302 tis. Sk a o tomto majetku účtovalo ešte pred zverením majetku do správy a ani raz nevykonalo inventarizáciu tohto účtu. Podľa predloženej analýzy prevažnú časť tohto účtu tvorili zaúčtované stavebné práce a projektová dokumentácia, ktoré súviseli s prestavbou budovy bývalej materskej školy, ktorá bola počas roka 2006 odpredaná. Kontrolovaný subjektv tomto prípade **nepostupoval podľa ustanovenia § 28 ods. 10 Opatrenia MF SR v tom, že zaúčtované práce súvisiace s prestavbou budovy odpredanej v roku 2006, ku dňu odovzdania nehnuteľnosti nezrušil a naďalej ich evidoval na účte 042 – Obstaranie dlhodobého hmotného majetku.**

Podľa ustanovenia § 28 ods. 3 zákona č. 431/2002 Z. z.: *„Účtovná jednotka ... je povinná zostaviť si odpisový plán, na základe ktorého vykonáva odpisovanie majetku....“*

Tým, že kontrolovaný subjekt nevykonával odpisovanie budov na základe zostaveného odpisového plánu, **nedodržel ustanovenie § 28 ods. 3 zákona č. 431/2002 Z. z.**

Kontrolovaný subjekt v súvahe k 31.12.2006 uviedol aj hodnotu odpredaných pozemkov v sume 174 tis. Sk, čím **nekonal v súlade s ustanovením § 7 ods. 1 zákona č. 431/2002 Z. z., keď predmetné pozemky neodúčtoval z majetku vo svojej správe. Týmto účtovná závierka neposkytovala verný a pravdivý obraz o skutočnostiach, ktoré boli predmetom účtovníctva.**

Kontrolovaný subjekt **nevykonal inventarizáciu majetku a záväzkov, čím nedodržel ustanovenie § 6 ods. 3 zákona č. 431/2002 Z. z.** Týmto účtovníctvo PSLG RA **nebolo preukázateľné v zmysle ustanovenia § 8 ods. 4 zákona č. 431/2002 Z. z., pretože kontrolovaný subjekt nevykonal inventarizáciu dlhodobého hmotného majetku a to: budov, pozemkov, obstarávaného dlhodobého hmotného majetku a záväzkov. Účtovná jednotka neoverila, či stav majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov v účtovníctve k 31.12.2006 zodpovedal skutočnosti.**

Zriaďovateľ nevykonal v roku 2006 v PSLG RA kontrolu zameranú na nakladanie s majetkom. Na základe zistených nedostatkov v evidencii majetku a v oblasti dodržiavania zákona o účtovníctve, kontrolná činnosť PSLG Revúca v oblasti správy majetku nebola dostatočne dôsledná a účinná.

Kontrolovaný subjekt prijal na odstránenie nedostatkov zistených kontrolou NKÚ SR celkom 18 opatrení s určením termínov ich plnenia a zodpovednosťou za ich plnenie.

Stredná priemyselná škola Samuela Stankovianskeho, Banská Štiavnica (ďalej len „SPŠ BŠ“) mala k 31.12.2006 v správe majetok v celkovej hodnote 39 934tis. Sk, z toho hmotný majetok v sume 39 933 tis. Sk a nehmotný majetok v sume 1 tis. Sk.

Zriaďovacia listina ani dodatok č. 1 k nej neobsahovali vecné a finančné vymedzenie majetku, ktorý škola spravovala. Zriaďovateľ sa odvolal na Protokol o odovzdaní a prevzatí majetku do správy, hoci takýto dokument nebol vyhotovený. **Tento postup nebol v súlade s ustanovením § 22 ods. 2 písm. i) zákona č. 596/2003 Z. z.**

Kontrolovaný subjekt uzatvoril zmluvu o nájme nebytových priestorov s fyzickou osobou na prenájom telocvične na dobu určitú. V kontrolovanom období SPŠ BŠ nevystavila za uvedený prenájom v zmysle zmluvy žiadnu faktúru. Kontrolovaný subjekt tým, že nepožadoval od nájomcu úhradu za predmetný prenájom, **nepostupoval v súlade s ustanovením § 9 ods. 1 zákona č. 446/2001 Z. z.**

Kontrolovaný subjekt neúčtoval o stave a pohybe pohľadávok, keď nezaúčtoval pohľadávky podľa dohodnutej doby splatnosti pri ich vzniku na príslušný syntetický účet, čo nebolo v súlade s **ustanovením § 2 ods. 2 písm. a) zákona č. 431/2002 Z. z.**

Spôsob účtovania záväzkov bol neprehľadný, účtovné doklady, ktorými o nich účtovalneboli preukázateľné v zmysle **ustanovenia § 8 ods. 4 zákona č. 431/2002 Z. z. tým, že ich obsah nedokazoval skutočnosť podľa ustanovenia § 32 ods. 1 citovaného zákona.**

Pri inventarizácii majetku a záväzkov bolo zistené, že inventúrne súpisy neobsahovali predpísané údaje napr. názov účtovnej jednotky a sídlo, deň začatia a deň skončenia inventúry, miesto uloženia majetku, meno a priezvisko hmotne zodpovednej osoby za majetok, meno a priezvisko osoby zodpovednej za zistenie skutočného stavu. **Tento postup nebol v súlade s ustanovením § 30 ods. 2 zákona č. 431/2002 Z. z.**

SPŠ BŠ nevykonala inventarizáciu záväzkov, čím nedodržala ustanovenie § 6 ods. 3 zákona č. 431/2002 Z. z.

Kontrolu zameranú na nakladanie s majetkom vykonal Útvar hlavného kontrolóra BBSK v roku 2005, keď vykonal aj kontrolu plnenia prijatých opatrení na odstránenie nedostatkov zistených jeho predchádzajúcou kontrolou. Kontrolná činnosť SPŠ BŠ v oblasti správy majetku bola dostatočná a účinná.

Na odstránenie zistených nedostatkov z kontroly NKÚ SR kontrolovaný subjekt prijal 4 opatrenia s určením termínov ich plnenia a zodpovednosťou za ich plnenie.

3. Záver a odporúčania

Kontrola stavu, úrovne správy a ochrany majetku BBSK bola vykonaná celkom v štyroch organizáciách v jeho zriaďovateľskej pôsobnosti. Majetok kontrolovaných subjektov spolu predstavoval hodnotu 4 968 065 tis. Sk, v tom nehmotný majetok hodnotu 1 340 tis. Sk. Kontrola preukázala, že kontrolované subjekty nevenovali dostatočnú pozornosť dodržiavaniu všeobecne záväzných právnych predpisov a interných smerníc BBSK.

Kontrola ukázala najmä na tieto nedostatky a riziká, ktoré sa zistili v BBRSC:

- zriaďovacia listina neobsahovala vecné a finančné vymedzenie majetku,
- v katastri nehnuteľností neboli zaznamenané zmeny správcu majetku,
- majetok BBSK nebol protokolárne odovzdaný jednotlivým závodom,
- nesprávne bola vykonávaná inventarizácia majetku a záväzkov a nesprávne boli zaúčtované inventarizačné rozdiely,

- pri uzatváraní zmlúv o nájme nebytových priestorov nebolo postupované v zmysle zásad hospodárenia s majetkom BBSK,
- nebolo zabezpečené aby nakupovaný majetok bol očíslovaný inventárnymi číslami,
- kontrola zistila nízke zostatkové hodnoty strojov, prístrojov a zariadení a to 19,91 % a dopravných prostriedkov 17,62 %, čo poukazovalo na nízku obnovu techniky,
- neboli usporiadané pozemky pod cestami II. a III. triedy,

Vykonanou kontrolou boli zistené poznatky, ktoré môže NKÚ SRďalej overovať a ktoré môžu vyústiť do odporúčaní legislatívneho riešenia, napríklad:

- Zákon č. 135/1961 Zb.(cestný zákon), neumožňoval BBRSC dostatočným spôsobom chrániť zverený majetok proti nežiaducej činnosti tretích osôb, ktoré neodbornou činnosťou spôsobovali škody, ktorým sa dalo predchádzať udelením kompetencií štátneho odborného dozoru správcom ciest. K značným škodám dochádzalo na cestných telesách vplyvom preťažovania vozidiel, čo bolo možné odstrániť účinnjším systémom merania nápravových tlakov a celkovej hmotnosti nákladných vozidiel.
- Do času výkonu kontroly neboli doriešené vlastnícke práva a súvisiace záväzky k nehnuteľnostiam, ktoré predstavovali neusporiadané pozemky pod cestami II. a III. triedy, ktoré boli delimitované samosprávnymi krajinami. Tento stav predražuje, spomaľuje aj znemožňuje prípravu projektov stavieb, pri ktorých je možné uchádzať sa o finančné prostriedky z fondov EÚ.

Kontrola v KHaP ZH ukázala na tieto hlavné problémy, nedostatky a riziká:

- zriaďovacia listina organizácie neobsahovala vecné a finančné vymedzenie zvereného majetku,
- zverenie majetku do jej správy nebolo vykonané v súlade s vnútornými smernicami samosprávnych krajov,
- listy vlastníctva neuvádzali sídlo vlastníka,
- pri vyradovaní prebytočného a neupotrebitel'ného majetku chýbali rozhodnutia štatutárneho orgánu,
- inventarizácia majetku a záväzkov nebola vykonaná predpísaným spôsobom a inventúrne súpisy neobsahovali predpísané údaje,
- účtovanie na nesprávny účet obstaranie majetku.

Výsledky kontroly v dvoch kontrolovaných školách poukázali na viaceré problémy, nedostatky a riziká, napríklad:

- zriaďovacie listiny neobsahovali vecné a finančné vymedzenie majetku,
- protokoly o zverení majetku do správy neobsahovali všetky náležitosti obsiahnuté v zásadách hospodárenia samosprávneho kraja,
- kontrolované subjekty nedodržali platné postupy účtovania ani povinnosť vedenia účtovníctva správne, úplne a preukázateľne,
- samosprávny kraj v kontrolovanom období nevykonal kontrolu zameranú na nakladanie s majetkom,
- pozemky zverené do správy neboli vedené v účtovníctve,
- inventarizácie majetku a záväzkov k 31.12.2006 neboli vykonané v súlade so zákonom o účtovníctve alebo pri niektorých druhoch majetku neboli vykonané vôbec,
- systém vnútornej kontroly nebol dostatočný, najmä v oblasti správy majetku a v účtovníctve,
- vnútorná kontrola nebola zameraná na dodržiavanie zákona o účtovníctve.

Výsledky kontroly boli prerokované so štatutárnymi zástupcami organizácií, na odstránenie kontrolou zistených nedostatkov kontrolované subjekty prijali celkom 40 opatrení.

Protokol v o výsledku tejto kontroly noskvitiiú obiektiúvny podklad pre zvýšenie úrovn

Kontrolný a výsledná etapa kontroly poskytujú objektívny pohľad na zlyhanie a na riadenia organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti BBSK.

Využitie objektívnych výsledkov kontroly z úrovni BBSK povedie k zlepšeniu výkonu a uplatňovania práv a k vyššej úrovni dodržiavanie povinností správcu majetku vloženom do zriadených organizácií.